

מי הם בעלי המטוסים הפרטיים בישראל – למה משמשים המטוסים – כמה הם עולים – מה מחיר החזקתם

המטוס הפרטי

כמה עשרות אלפי דולרים, ובין מיליון דולר.

והו המעמד המעופף של ישראל. לא כל בעלי המטוסים אופפים את עצמם ואת עיסקיהם בערפל של סודיות, כפי שעושים יוסף סוריה ושותפיו.

מנחם פרייהר הוא איש-עסקים (30), מבצעי החברה הקבלנית פמר בע"מ. לטיסה הוא בא כשהוא לובש מיכנסים קצרים, ומלווה בטיסו. הם מגיעים כמעט עד למטוס עצמו במכונת אמריקאית גדולה. פרייהר, 310 R. את המטוס קנה תמורת 70 אלף דולר. מחירו של מטוס חריש מסוג זה, 400 אלף דולר, אך מחירי המטוסים יורדים במהירות רבה ככל שחולפות השנים. את המטוס קנה פרייהר מאלכסנדר אכטמן, בעל מיפעל מתכת כפתח-תיקווה.

זהו כבר מטוס השלישי של פרייהר. הוא החל טס במטוס משלו, אחרי שהתאכזב כמה פעמים, לדבריו, מחברת התעופה ארקיע. לא אחת קרה שכאשר היה עליו להגיע לפגישות בקשר לעבודתו בכמה מקומות בארץ, היו איחורים גדולים מדי.

פרייהר מחזיק ברישיון טיס משלו, אך הרישיון זה, ובארץ אין מתירים לו להטיס את מטוסו בעצמו, מפני שהוא עיוור-צבעים. לכן הוא משתמש בשירותי הטייס שלו, ומשלם לו הטיב.

בעיקר לצורך שעשועים

שניים מן המטוסים הפרטיים משמשים לצילומי-אוויר. אחד מהם, ססנה F180, מוחזק על-ידי חברת אינפרד, בבעלותו של ישעיהו אכסלרוד, בנו של הצלם הידוע נתן אכסלרוד. הוא קנה את המטוס לצורכי עבודתו לפני שנה. קודם לכן נהג לשכור מטוסים מחברות-התעופה השונות, בדרכי-כלל מחברת כימאוור או מחברת כנף.

אכסלרוד עוסק בצילומי-אוויר בשיטת האינפרא-אדום. צילומים אלה משמשים בעיקר חקלאים, הממינים אצלו את העבודה, מן הצילומים יכולים להקבלים ללמוד על בעיות של פיזור מים וסוגי קרקעות, ועומדים על בעיות דישון.

המחירים שגובה אכסלרוד מלקוחותיו נקבעים לפי האזורים המצולמים. המחיר נע בין 16 סנט לבין 28 סנט לדונאם.

מתחריו של אכסלרוד בתחום צילומי-האוויר הם האחים מרדכי (מ"טקה) אהרני ומשה אורן. הם בעלי חברת פנטומפ. המטוס שלהם הוא מרגם אוריקומנדר U 500. האחים אהרני ואורן עוסקים בצילום אווירי כבר 16 שנים, וזה אינו המטוס הראשון שלהם. את המטוס הם קנו לפני שנה תמורת 80 אלף דולר. זהו מטוס דרימנועי מעולה, בעל ביצועים מיוחדים.

אהרני (54), יליד קיבוץ עין-צורים בגוש-עציון, מספר כי הוא "דור 16 בארץ מצד האם, ורק דור שביעי מצד האב".

שיטת הצילום שלו שונה מזו של אכסלרוד. גם המומינים אחרים, צה"ל אינו נמנה עם המומינים, מפני שצה"ל עורך את צילומי-האוויר שהוא זקוק למה בעצמו. אך מיישר הביטחון נמנה עם הלקוחות של אהרני. הוא מצלם

הפרטיים 25, ש-23 מתוכם היו פעילים. השנה רשומים בישראל 43 מטוסים פרטיים, מתוכם 41 פעילים.

מטוס פרטי על פי הגדרת החוק, הוא מטוס המוחזק על-ידי אדם או חברה, שאין להם רישיון להפעלת המטוסים למטרות עיסוקיות, לצורך נסיעות או לצורך שעשועים.

נוסף ל-43 המטוסים הפרטיים הרשומים בישראל, יש גם 14 מטוסים הרשומים בחו"ל.

נתונים אלה מלמדים על קיומו של מעמד שלם של בעלי מטוסים, הכולל כמה עשרות אנשים פרטיים ובעלי חברות, שגילו את היתרונות שבהחזקת מטוס משלהם. אנשים אלה מסוגלים לשלם את מחירי המטוסים, הנעים בין

מחזיקים, וליעדי טיסותיו קשה לדעת.

סוריה, לוי ולימור שייכים למעמד שלם של בעלי מטוסים פרטיים. שהתפתח בישראל בשנים האחרונות. בשנת 1966 היו רשומים במינהל התעופה האזרחית שלושה מטוסים פרטיים בלבד: מטוס פיפר של העיתון ידיעות אחרונות, ששימש להעברת גיליונות העיתון לצפון-הארץ, מטוס שהוטס על-ידי אברהם הכהן, ומטוס של חברת פגסוס, המוחזק בידיה עד היום.

כעבור שלוש שנים, ב-1969, נרשמו בישראל שישה מטוסים פרטיים. בשנת 1973 כבר הגיע מיספרם של המטוסים הפרטיים ל-16. ש-11 מתוכם היו פעילים. בשנת 1978 כבר הגיע מיספרם של המטוסים

המטוס. אלה הם התיירן עוזי לוי ואיש הביטוח נחשון לימור. גם נחשון לימור אינו מעוניין לדבר. "המטוס שייך לחברה", הוא אומר, "ואיני מעוניין לגלות את שמה של החברה". אשתו של עוזי לוי מסרה לכתב העולם הזה, שהוא טס לקפריסין, ויחזור מאוחר כלילה.

שמה של החברה שלימור אינו מוכן לגלות את שמה, הוא אביחי תיירות וטייס. מיספרה ברשימת כלי-הטיס הפרטיים הרשומים בישראל – 43.

מכנסיים קצרים וטייס פרטי

דו"ע מעוניינים כל-כך סוריה ולימור לשמור על סודיות מוחלטת בכל מה שנוגע למטוס שהם

כמעט בכל יום מימי השבוע נעצרת מכונת ליד מסלולי ההמראה בשרה-דוב שבצפון תל-אביב. מן המכונת יוצא גבר בשנות ה-40 לחייו, איש מוצק-גוף המרכיב מישקפי טייס. הוא ניגש למטוס דרימנועי מסוג פרטנוואליה פי-68, הנושא את סימן ההיווה 4X-IPA. הוא בודק את המטוס במהירות, לפעמים נוטל עימו לתא הטייס אדם נוסף – ויחד הם ממריאים אחרי קבלת אישור.

יעד הטיסה – קפריסין. כמעט תמיד חוזרים הנוסעים באותו היום. הטייס הוא יוסף סוריה, יהלומן ישראלי עשיר. סוריה אינו שש לדבר על מעשיו. "אני לא מעוניין לדבר עכשיו, וגם לא רוצה צילומים", הוא אומר. לסוריה שני שותפים בבעלות על

מס.	אות רישום:	סוג מטוס:	מס. יצרן:	מח"מ*	בעל רשום:	מפעיל/סדה כסיס:
1	HB-LEI	Piper PA-34 -200	34-7350148	2154	AIR-HORIZON, Geneve, Switzerland	אלדור/ב"ש חיסן
2	N176CB	Cessna T210I	210-61422	1724	HIGH ADVENTURE, USA	ג'רי טובינס/מחננים
3	N1853E	Cessna 310R	310-1588	2495	I. BERMAN AV'N, USA	י. ברמן / עטרות
4	N2568Z	Piper PA-23 -250E	27-8054055	2360	IMREX CORP., USA	א. הרשלוס / סדה דב
5	N3235Z	Cessna 310R	310-1058	2496	A. ECHTMAN, USA	פמר בע"מ / סדה דב
6	N3877C	Cessna 421C	421-0129	3379	A. ECHTMAN, USA	א. אכטמן / הרצליה
7	N5068P	Bellanca 8KCAB	604-80	816	L.E. WADE, USA	ע. קרטיס / הרצליה
8	N57345	Piper PA-34 -200	34-7450052	2154	Y. LEVY, USA	י. לוי / סדה דב
9	N8104G	Cessna 210K	21059404	1814	AVIATION INT., USA	א. ליברנט / מחננים
10	N8403Y	Piper PA-30 -160	30-1552	1690	YOSHPE ENGINEERING USA	א. יושפה / הרצליה
11	N94861	Erco 451E Erco Coupe	4985	636	M. McKEISSICK, USA	ג'רי רנוב/סדה דב
12	OO-CN8	Cessna F152	152-1582	758	M. MELAMED, BELGIUM	דדור / הרצליה
13	ST-EEE	C-301S Smazagd	119	680	R. BERTOCCHI, SWEDEN	ר. ברטוצ'י/הרצליה
14	SE-ILZ	Piper PA-34 -200T	34-7970113	2154	B. HAMMAR, SWEDEN	דדור / הרצליה

14 המטוסים הכרטיים הישראליים הרשומים בחו"ל: רק יתרונות

39 - 4X-DZA	BEECHCRAFT 77 SKIPPER	WA-307	PLANT & MACHINERY FOR INDUSTRY Ltd.
40 - 4X-DZE	BEECHCRAFT B-58PA BARON	TJ-250	Z. DRUCKER
41 - 4X-DZF	BEECHCRAFT B-58TC BARON	TK-99	BEITMAN ENGINEERING LTD.
42 - 4X-DZO	BEECHCRAFT B-77 SKIPPER	WA-310	PLANT & MACHINERY FOR INDUSTRY Ltd.
43 - 4X-IPA	PARTENAVIA F-68	09	AV-HAI TOURISM & P...

קטע מתוך רשימת 43 המטוסים הכרטיים הישראליים הרשומים בארץ: אנשים וחברות

מטוסים. חברת מרום - 42	מטוסים. חברת מרום - 42
43 מטוסים מוחזקים על-ידי בעלים פרטיים.	43 מטוסים מוחזקים על-ידי בעלים פרטיים.
נוסף לאלה, רשומים 11 דאונים המוחזקים על-ידי בעלים פרטיים.	נוסף לאלה, רשומים 11 דאונים המוחזקים על-ידי בעלים פרטיים.
הנמצאים באופן קבוע בישראל. מוחזקים על-ידי אזרחים ישראליים או תושבי ישראל. הרישום הזר מאפשר לבעלי המטוסים לטוס למדינות, שבהן מערימים קשיים על נחיתתם והמראתם של	הנמצאים באופן קבוע בישראל. מוחזקים על-ידי אזרחים ישראליים או תושבי ישראל. הרישום הזר מאפשר לבעלי המטוסים לטוס למדינות, שבהן מערימים קשיים על נחיתתם והמראתם של